

ارزیابی عملکرد قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران (۱۴)؛ (بررسی فصل امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تاریخ انتشار:
۱۴۰۲/۱۲/۲۶

شماره مسلسل: ۱۹۶۸۱
کد موضوعی: ۲۱۰

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

عنوان گزارش:

ارزیابی عملکرد قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران (۴)؛
(بررسی فصل امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)
نوع گزارش: طرح و لایحه □، نظارتی ■، راهبردی □

نام دفتر:
مطالعات اجتماعی (گروه رفاه و تأمین اجتماعی)

تهیه و تدوین‌کنندگان:
سعید قاسمیان، عظیم محجوبی، ایمان شعبان‌زاده

همکار:
مر ترضی حیدری

اظهارنظرکننده:
سیدعلی محسنیان، آزاده زینب محمودیان (دفتر مطالعات و آموزش و فرهنگ)

اظهارنظرکنندگان خارج از مرکز:
خیرالله میرزایی (مشاور حوزه ریاست مجلس شورای اسلامی در امور ایثارگران)،

ناظر علمی خارج از مرکز:
محمدصادق فتح‌اللهی (هیئت علمی دانشگاه آزاد ارومیه)

ناظران علمی:
مونا خورشیدی، محمدرضا مالگی، هادی افراسیابی

ویراستار ادبی:
سیده مرضیه موسوی راد

گرافیک و صفحه‌آرایی:
محمد دهقانی شهبابی

تاریخ شروع مطالعه: ۱۴۰۲/۰۶/۰۱

- واژه‌های کلیدی:
۱. ایثارگران
۲. قانون جامع
۳. خدمات‌رسانی به ایثارگران
۴. منابع مالی
۵. نظارت

فهرست مطالب

چکیده.....	۶
خلاصه مدیریتی.....	۷
۱.مقدمه.....	۸
۲.بررسی فصل هفتم قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران: ترویج فرهنگ ایثار و شهادت.....	۹
۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.....	۲۲
منابع و مأخذ.....	۲۳

فهرست اشکال، جداول و تصاویر

جدول ۱. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۰
جدول ۲. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۱
جدول ۳. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۳
جدول ۴. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۴
جدول ۵. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۵
جدول ۶. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۶
جدول ۷. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۷
جدول ۸. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۸
جدول ۹. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۱۹
جدول ۱۰. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۲۰
جدول ۱۱. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت).....	۲۱

ارزیابی عملکرد قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران (۴)؛ (بررسی فصل امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

چکیده

فصول قانون جامع و به تفکیک موضوع مواد هر فصل از قانون، با تمرکز بر سال‌های اجرای قانون برنامه ششم توسعه کشور طی دوره (۱۴۰۰-۱۳۹۶) مورد ارزیابی کارشناسی قرار داده است. با توجه به حجم بالای احکام مربوط به فصول هشت‌گانه قانون، ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در قالب سلسله گزارش‌ها (به تفکیک و با توجه به حجم فصول) ارائه خواهد شد. این گزارش چهارمین گزارش از مجموعه گزارش‌های ارزیابی عملکرد قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران خواهد بود و به بررسی احکام فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت) خواهد پرداخت.

به منظور تعیین چارچوب‌های لازم برای ارائه خدمات به جامعه معزز ایثارگری کشور، قوانین و مقررات متنوعی وضع شده که یکی از مهم‌ترین آنها، قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران است. به‌رغم گذشت بیش از ۱۰ سال از تصویب این قانون، تاکنون ارزیابی دقیقی از عملکرد آن از سوی دستگاه‌های متولی، به‌ویژه بنیاد شهید و امور ایثارگران صورت‌نپذیرفته و همین مسئله سبب ایجاد تفاسیر مختلف از میزان و دلایل اجرایی نشدن آن شده است. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با توجه به مفاد ماده (۷۴) این قانون و با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران، عملکرد مالی و عملیاتی قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران را به تفکیک

بیان / شرح مسئله

نظام اسلامی به منظور پاسداشت و تکریم از جامعه ایثارگران کشور، به عنوان پرچم داران فرهنگ ایثار و جهاد، قوانین و الزامات سیاستی متعددی را طی سالیان گذشته مصوب و اجرا کرده است. یکی از مهم ترین قوانین تدوین در این زمینه که در واقع پس از ابلاغ سیاست های کلی نظام در امور «ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و ساماندهی امور ایثارگران»، مهم ترین سند پشتیبان در زمینه تبیین حقوق و چارچوب ارائه خدمات به جامعه ایثارگری کشور به شمار می آید، «قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» است. به رغم گذشت بیش از ۱۰ سال از تصویب این قانون، تاکنون ارزیابی دقیقی از عملکرد این قانون از سوی دستگاه های متولی، به ویژه بنیاد شهید و امور ایثارگران صورت نپذیرفته و همین مسئله سبب ایجاد تفاسیر مختلف از میزان و دلایل اجرایی نشدن آن شده است. مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی با توجه به مفاد ماده (۷۴) این قانون و با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران، برای نخستین بار در کشور، از زمان تصویب این قانون، عملکرد مالی و عملیاتی قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران را به تفکیک فصول قانون جامع و به تفکیک موضوع مواد هر فصل از قانون، با تمرکز بر سال های اجرای قانون برنامه ششم توسعه کشور طی دوره (۱۴۰۰-۱۳۹۶) مورد ارزیابی کارشناسی قرار داده است. با توجه به حجم بالای احکام مربوط به فصول هشت گانه قانون، ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی ذی ربط در قالب سلسله گزارش ها (به تفکیک و با توجه به حجم فصول) ارائه خواهد شد. این گزارش چهارمین گزارش از مجموعه گزارش های ارزیابی عملکرد قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران خواهد بود و به بررسی احکام فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت) خواهد پرداخت.

نقطه نظرات / یافته های کلیدی

یافته های گزارش حاضر نشان داد که پیرامون فصل امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، علی رغم اجرای برخی اقدامات همچون «تشکیل شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت»، «تأمین و پرداخت (۱۰۰٪) هزینه شهریه کلیه دانشجویان مشمول بر اساس آیین نامه اجرایی مربوط»، «تولید برنامه های رادیویی و تلویزیونی و هنری مرتبط با ایثار و شهادت از سوی دستگاه های اجرایی متولی امور فرهنگی کشور» و «اعطای سهمیه های ورود به دانشگاه های آموزش عالی به مشمولین»، چالش هایی نیز در مسیر اجرای احکام این فصل دیده می شود که از آن جمله می توان به: «عدم تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز برای اجرای مفاد فصل هفتم قانون»، «عدم اعطای بورسیه تحصیلی در داخل کشور»، به ویژه «عدم انجام نظر سنجی در خصوص کیفیت برنامه های رادیویی، تلویزیونی و هنری» اشاره کرد.

پیشنهاد راهکارهای تقنینی، نظارتی یا سیاستی

در راستای اجرای بهینه احکام فصل معیشت و رفاه پیشنهاد می شود:

۱. از ظرفیت های قانونی شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت استفاده شود،
۲. هدف گذاری متناسب با نیاز جامعه و منابع مالی برای اجرایی شدن پروژه های فرهنگی و هنری مربوط به ایثار و شهادت صورت پذیرد،
۳. به نیازهای فرهنگی، ورزشی و تفریحی و هنری جامعه ایثارگران در راستای ارتقای سطح سلامت فردی و اجتماعی ایشان توجه شود و اعتبارات مورد نیاز برای اجرای مفاد فصل هفتم این قانون تأمین شود.

۱. مقدمه

صیانت از آرمان شهدا و تکریم فرهنگ ایثار و شهادت از جمله مهم‌ترین زیربناهای تقویت نظام اسلامی و تحکیم قوای اخلاقی و انسانی در جامعه ایرانی است. یکی از مهم‌ترین مصادیق تحقق این رسالت در نظام حکمرانی جمهوری اسلامی ایران، صیانت از جامعه ایثارگران و خانواده‌های معظم آنان، در قالب ارائه خدمات متنوع شهروندی در ساحت‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی است. بدین منظور و برای تعیین چارچوب ارائه خدمات به این قشر معزز، قوانین و مقررات متنوعی در کشور وضع شده که یکی از مهم‌ترین آنها، قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران است. قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مشتمل بر ۸ فصل و ۷۶ ماده در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و از تاریخ تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام (۱۳۹۱/۱۰/۰۲) به مدت چهار سال به صورت آزمایشی لازم‌الاجرا شد. قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۰۲ و اصلاحات بعدی آن به استناد مفاد ماده (۴۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰) دائمی شد [۱].

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با توجه به مفاد ماده (۷۴) این قانون و با همکاری بنیاد شهید و امور ایثارگران، عملکرد مالی و عملیاتی قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران [۲] را به تفکیک فصول قانون جامع و به تفکیک موضوع مواد هر فصل از قانون، با تمرکز بر سال‌های اجرای قانون برنامه ششم توسعه کشور (۱۴۰۰-۱۳۹۶) [۳] مورد ارزیابی کارشناسی قرار داده است. با توجه به حجم بالای احکام مربوط به فصول هشت‌گانه قانون، ارزیابی آن در قالب سلسله گزارش‌ها (به تفکیک و با توجه به حجم فصول) ارائه خواهد شد. این گزارش، چهارمین گزارش از سلسله گزارش‌های ارزیابی عملکرد قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران خواهد بود و به بررسی احکام فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت) خواهد پرداخت.

در این راستا، در ابتدای گزارش به شکل خلاصه موضوع فصل، عملکردها، چالش‌ها و راهکارهای پیشنهادی جهت اجرای قوانین ذکر شده در حوزه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت بررسی می‌شود و سپس ارزیابی عملکرد دستگاه‌های متولی اجرای احکام قانونی یاد شده، به تفکیک مواد و تبصره‌ها، به تفصیل در جداول مربوطه بررسی و ارائه می‌شود. در پایان گزارش نیز پیشنهادهایی جهت اصلاح قوانین مذکور و بهبود عملکرد دستگاه‌های متولی، پیرامون فصل هفتم قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، ارائه می‌شود.

۲. بررسی فصل هفتم: امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

۲-۲. عملکرد فصل هفتم: مهم ترین اقدامات قانونی انجام شده

به منظور تحقق اهداف و خدمات مذکور در این فصل عبارتند از:

- تشکیل شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت؛
- تصویب آیین نامه اجرایی حفظ و نگهداری اصل آثار و اسناد فرهنگی،
هنری، تاریخی و علمی مکتوب و غیر مکتوب شهدا و ایثارگران، دفاع
مقدس و انقلاب اسلامی؛

- تصویب و ابلاغ آیین نامه اجرایی تجلیل از ایثارگران مشمول با اعطای
نشان ویژه؛

- تصویب و ابلاغ آیین نامه تشویق و حمایت از نخبگان و سرآمدان شاهد
و ایثارگران؛

- ارائه تسهیلات آموزشی برای انتقال دانشجویان ایثارگر به محل سکونت
خانواده آنان و یا نزدیک ترین محل و همچنین امکان تغییر رشته همپراز
در گروه آزمایشی مربوط برای یکبار؛

- تأمین و پرداخت (۱۰۰٪) هزینه شهریه کلیه دانشجویان مشمول
بر اساس آیین نامه اجرایی مربوط؛

- تأمین و پرداخت هزینه های خدمات آموزشی «طرح شاهد» بر اساس
آیین نامه اجرایی مربوط؛

- تولید برنامه های رادیویی و تلویزیونی و هنری مرتبط با ایثار و شهادت
از سوی دستگاه های اجرایی متولی امور فرهنگی کشور؛

- اعطای سهمیه های ورود به دانشگاه های آموزش عالی به مشمولین؛
- اختصاص (۲۰٪) سهمیه جذب اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و
مؤسسات آموزشی و پژوهشی و مراکز علمی از بین جامعه ایثارگران
مشمول؛

- اعطای (۵۰٪) تخفیف برای ایثارگران و خانواده های آنان در بهره مندی
از تسهیلات تفریحی، فرهنگی، هنری و ورزشی دستگاه های اجرایی
ذی ربط.

۲-۳. چالش های فصل هفتم: مهم ترین چالش های این فصل عبارتند از:

- عدم تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز برای اجرای مفاد فصل هفتم
قانون؛

- عدم انجام نظرسنجی در خصوص کیفیت برنامه های رادیویی،
تلویزیونی و هنری؛

- عدم اعطای بورسیه تحصیلی در داخل کشور.

۲-۴. ارزیابی عملکرد فصل هفتم به تفکیک مواد قانونی: ارزیابی
عملکرد (فصل هفتم) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران به تفکیک
مواد قانونی به شرح مندرج در جداول (۱) تا (۱۱) این گزارش آمده است.

۲-۱. موضوع فصل: فصل هفتم قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران
مواد (۶۲) تا (۷۲) این قانون را شامل می شود و به امور فرهنگی،
آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت پرداخته و شامل
موضوعات ذیل می شود:

موظف بودن دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی جهت انتقال دانشجویان
و پذیرفته شدگان (مشمولان موضوع ماده (۶۲) این قانون) به دانشگاه ها و
مؤسسات آموزش عالی محل سکونت خانواده آنان و یا نزدیک ترین محل
و همچنین تغییر رشته همپراز در گروه آزمایشی مربوط برای یکبار؛
تشکیل شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت با شرح
وظایف و ترکیب مذکور در ماده (۶۳) این قانون؛

تصویب نامه شماره ۱۴۵۷۴/ت ۵۰۵۵۹ ه مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۱
هیئت وزیران به عنوان آیین نامه اجرایی موضوع ماده (۶۴) این قانون
در خصوص حفظ، جمع آوری و تمرکز کلیه اسناد و آثار شهدا و ایثارگران؛
اعطای نشان ویژه به کلیه ایثارگران در چارچوب آیین نامه اجرایی که به
تصویب هیئت وزیران می رسد؛

پرداخت ۱۰۰٪ هزینه شهریه کلیه دانشجویان مشمول موضوع ماده
(۶۶) این قانون توسط بنیاد (آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۶۶) این
قانون در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱/۲۵ به تصویب هیئت وزیران رسیده
است)؛

تأمین و پرداخت هزینه خدمات آموزشی طرح شاهد در برنامه های
آموزش عمومی و سایر برنامه های آموزش عالی در چارچوب آیین نامه
اجرایی ماده (۶۷) این قانون که در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۷ به تصویب
هیئت وزیران رسیده است؛

تولید برنامه های رادیویی و تلویزیونی و هنری مرتبط با ایثار و شهادت در
چارچوب آیین نامه اجرایی ماده (۶۸) این قانون؛

تشویق و حمایت از نخبگان و سرآمدان علمی، فرهنگی، ورزشی و هنری
خانواده شاهد و ایثارگران در چارچوب آیین نامه اجرایی ماده (۶۹) این
قانون؛

اختصاص سهمیه های ورود به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی به
تفکیک (۵٪) و (۲۵٪) برای مشمولان مذکور در ماده (۷۰) این قانون؛
اختصاص (۲۰٪) از سهمیه هیئت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی
و پژوهشی به جامعه ایثارگران به شرح ماده (۷۱) این قانون؛

بهره مندی ایثارگران و خانواده های آنان از امکانات تفریحی، فرهنگی،
هنری و ورزشی دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۲) این قانون با (۵۰٪)
تخفیف.

جدول ۱. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۲)
شماره تبصره	-
موضوع	انتقال ایثارگران موضوع این ماده از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پذیرفته شده به دانشگاه‌های نزدیک محل سکونت.
متن قانون	دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی موظفند با رعایت مقطع تحصیلی و نوع مؤسسه، نسبت به انتقال دانشجویان و پذیرفته شدگان، آزادگان، اسرا، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسر و فرزندان آنان و دانشجویان شاهد به دانشگاه مؤسسات آموزش عالی محل سکونت خانواده آنان و یا نزدیک‌ترین محل و همچنین تغییر رشته همپراز در گروه آزمایشی مربوط برای یک‌بار اقدام نمایند.
اقدامات قانونی انجام شده	ابلاغ این قانون به دستگاه‌های موضوع ماده (۲)
شاخص میزان خدمت	تعداد دانشجویان منتقل شده
واحد سنجش	نفر
دستگاه اجرایی مسئول	۱. دستگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، ۲. بنیاد شهید و امور ایثارگران.
تعداد کل افراد مشمول	تعداد تقاضا، محور است.
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	به طور میانگین ۸۵٪ متقاضیان از این امکان در هر سال طی دوره پنج‌ساله استفاده کرده‌اند.
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	۷۷۵۸
	۷۸۵۸
	۷۴۲۸
	۳۱۷۶
	۳۲۶۵
درصد تحقق	۸۵٪
علت عدم تحقق	ابهام در متن قانون به نحوی که درصد نقل و انتقال تعیین نشده است.
راهکارهای پیشنهادی	۱. اخذ عملکرد دستگاه‌های مسئول طی سال‌های برنامه ششم توسعه، ۲. اصلاح و به‌روزرسانی اطلاعات و آمار عملکرد و میزان تحقق اجرای مفاد مندرج در این ماده قانونی طی دوره پنج‌ساله برنامه ششم توسعه از سوی بنیاد مورد انتظار است، ۳. اصلاح متن ماده (۶۲) و مشخص کردن درصد میزان نقل و انتقال دانشجویان.

جدول ۲. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۳)
شماره تبصره	تبصره‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴)
موضوع	تشکیل شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت
متن قانون	<p>با هدف توسعه، ترویج و نهادینه نمودن فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت و زنده نگه داشتن یاد شهیدان و حفظ و تقویت شأن و جایگاه الگوهای عینی عرصه جهاد، ایثار و شهادت، شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت با شرح وظایف و ترکیب زیر تشکیل می‌شود.</p> <p>الف) شرح وظایف:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. سیاستگذاری در زمینه احیا، حفظ، ترویج و نهادینه نمودن فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت، ۲. ساماندهی و هماهنگی در برنامه‌ریزی‌های کلان دستگاه‌ها و نهادهای متولی دولتی و غیردولتی، ۳. به‌کارگیری ظرفیت‌های جامعه و کشور برای تحقق اهداف شهیدان، جانبازان و آزادگان، ۴. ساماندهی نحوه تجلیل و تقدیر از ایثارگران و استفاده از توان و ظرفیت آنان در توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت. <p>ب) ترکیب:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. رئیس‌جمهور به‌عنوان رئیس شورا، ۲. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۳. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، ۴. وزیر آموزش و پرورش، ۵. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۶. وزیر کشور، ۷. رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، ۸. رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران، ۹. نماینده ولی فقیه در بنیاد، ۱۰. رئیس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، ۱۱. رئیس سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، ۱۲. رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳. معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، ۱۴. یکی از مجتهدین به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم، ۱۵. رئیس مرکز رسیدگی به امور مساجد، ۱۶. رئیس شورای سیاستگذاری ائمه جمعه سراسر کشور، ۱۷. دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون اجتماعی با معرفی کمیسیون و انتخاب مجلس شورای اسلامی. <p>تبصره (۱) - دبیرخانه شورا در بنیاد مستقر می‌باشد و مسئولیت پشتیبانی علمی، پژوهشی و خدماتی متناسب با وظایف و مسؤولیت شورا را برعهده خواهد داشت.</p> <p>تبصره (۲) - دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط موظفند به‌منظور توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت از تشکل‌ها و سازمان‌های غیردولتی فرهنگی، هنری، پژوهشی و ورزشی که در حوزه ایثارگران فعالیت می‌نمایند، حمایت‌های مادی و معنوی به عمل آورند.</p> <p>تبصره (۳) - دستورالعمل‌های داخلی شورا به پیشنهاد دبیرخانه به تصویب شورا خواهد رسید.</p> <p>تبصره (۴) - مصوبات این شورا با تأیید رئیس‌جمهور لازم‌الاجرا خواهد بود.</p>
اقدامات قانونی انجام‌شده	شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت تشکیل شده است.
شاخص میزان خدمت	<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعداد جلسات شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت، ۲. میزان ریبالی حمایت‌های مادی از تشکل‌ها و سازمان‌های غیردولتی فرهنگی، هنری، پژوهشی و ورزشی که در حوزه ایثارگران فعالیت می‌نمایند، ۳. تعداد مصوبات اجرا شده شورای عالی نسبت به تعداد کل مصوبات.
واحد سنجش	<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعداد جلسات تشکیل شده، ۲. هزار ریال، ۳. درصد.
دستگاه اجرایی مسئول	<ol style="list-style-type: none"> ۱. بنیاد شهید و امور ایثارگران، ۲. دستگاه‌های اجرایی عضو شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت، ۳. دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون.

ماده قانونی	(۶۳)
تعداد کل افراد مشمول	-
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	-
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	۱۳۹۶
	۱۳۹۷
	۱۳۹۸
	۱۳۹۹
۱۴۰۰	۱
نامشخص	۲
	۳
درصد تحقق	نامشخص
علت عدم تحقق	۱. با توجه به اهمیت و حساسیت موضوع «ترویج فرهنگ ایثار و شهادت» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین تکالیف بنیاد شهید و امور ایثارگران و شورای عالی مذکور، ضروری است اقدامات لازم توسط مسئولان ذی‌ربط برای بررسی علل عدم تشکیل جلسات شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت صورت گیرد.
	۲. بنیاد دبیر این شورای عالی است و لذا نقش هماهنگ‌کنندگی دارد و با توجه به اینکه به‌طور قانونی متولی ارائه بخش عمده‌ای از خدمات به ایثارگران است برای انعکاس مسائل مختلف ایثارگران و طرح موضوع در شورای عالی نیز مسئولیت دارد.
راهکارهای پیشنهادی	۱. شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت با ریاست رئیس‌جمهور فرصت قانونی مغتنمی است که از آن استفاده نشده است. ضروری است بنیاد و سایر سازمان‌ها و وزارتخانه‌های عضو شورای عالی به وظایف خود در این زمینه عمل و گزارش اقدامات خود را به شورای عالی ارائه نمایند.
	۲. پیگیری تدوین دستورالعمل اجرایی لازم از سوی دبیرخانه شورا و تصویب و ابلاغ آن از سوی ریاست‌جمهور.

جدول ۳. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۴)
شماره تبصره	تبصره (۱)، تبصره (۲)
موضوع	حفظ، جمع‌آوری و تمرکز کلیه اسناد و آثار شهدا و ایثارگران
متن قانون	با توجه به ضرورت حفظ، جمع‌آوری و تمرکز کلیه اسناد و آثار شهدا و ایثارگران، دولت موظف است اقدامات لازم را در جهت حفظ و نگهداری اصل آثار و اسناد فرهنگی، هنری، تاریخی و علمی مکتوب و غیرمکتوب شهدا و ایثارگران دفاع مقدس و انقلاب اسلامی با رعایت اصول طبقه‌بندی به عمل آورد. تبصره (۱) - در صورت انتشار این آثار رعایت حقوق مادی و معنوی صاحبان آن الزامی است. تبصره (۲) - آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف ۳ ماه توسط بنیاد با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، مرکز اسناد ملی، ستاد کل نیروهای مسلح و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران خواهد رسید.
اقدامات قانونی انجام شده	تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۴) این قانون طی تصویب‌نامه شماره ۱۴۵۷۴/ت ۵۰۵۵۹ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۱ هیئت‌وزیران
شاخص میزان خدمت	۱. تصویب آیین‌نامه اجرایی، ۲. تعداد اسناد فرهنگی، هنری، تاریخی و علمی مکتوب گردآوری شده، ۳. گردآوری و ثبت تاریخ شفاهی ایثارگران، ۴. ساماندهی و پالایش اسناد ایثارگران، ۵. تعداد موارد انتشار آثار و اسناد فرهنگی، هنری و تاریخی و علمی مکتوب و غیرمکتوب.
واحد سنجش	آیین‌نامه اجرایی، تعداد اسناد مکتوب، نفر، سند، مورد.
دستگاه اجرایی مسئول	بنیاد شهید و امور ایثارگران
تعداد کل افراد مشمول عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	-
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	۱. تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۴) این قانون طی تصویب‌نامه شماره ۱۴۵۷۴/ت ۵۰۵۵۹ مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۱ هیئت‌وزیران،
	۲. از تعداد اسناد مکتوب گردآوری شده عملکردی ارائه نشده است،
	۳. سالانه به طور متوسط تاریخ شفاهی ۷۷۴۰ نفر از ایثارگران گردآوری و ثبت می‌گردد. (۱۰,۰۰۰ نفر در هر سال هدف‌گذاری شده است)،
	۴. سالانه به طور متوسط به تعداد ۱۸,۰۰۰ سند ساماندهی و پالایش می‌شوند. (۳۰,۰۰۰ سند برای هر سال هدف‌گذاری شده است)،
	۵. در مورد تعداد موارد انتشار آثار و اسناد فرهنگی، هنری و تاریخی و علمی مکتوب و غیرمکتوب گزارشی ارائه نشده است.
درصد تحقق	آیین‌نامه اجرایی تصویب شده است. - ۷۷٪ تعداد هدف‌گذاری شده محقق شده است. ۶۰٪ تعداد هدف‌گذاری شده محقق شده است. نامشخص
علت عدم تحقق	نداشتن برنامه در تعیین پروژه‌ها و تعیین هدف‌گذاری‌ها متناسب با منابع مالی و سایر منابع مورد نیاز و عدم ارائه گزارش‌های مستمر عملکرد هر پروژه.
راهکارهای پیشنهادی	۱. تداوم برنامه جمع‌آوری، حفظ و نگهداری اسناد و آثار شهدا و ایثارگران در برنامه هفتم توسعه با توجه به اهمیت موضوع، ۲. انتشار آثار مکتوب ایثارگران با توجه به ضرورت نهادینه‌سازی فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه، ۳. بودجه‌ریزی عملیاتی تا سطح تعیین پروژه‌ها در بنیاد می‌تواند به هدف‌گذاری متناسب با منابع و اجرایی شدن پروژه‌ها و ارائه گزارش عملکرد (قابل اتکا) کمک نماید.

جدول ۴. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۵)					
شماره تبصره	-					
موضوع	اعطای نشان ویژه به ایثارگران موضوع این ماده براساس آیین‌نامه اجرایی					
متن قانون	به منظور تجلیل از همسر، فرزند، والدین شهدا، مفقودان، اسرا و همچنین جانبازان، آزادگان و همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و رزمندگان، به آنان نشان ویژه اعطا خواهد شد. اعطای نشان ویژه به کلیه ایثارگران، تابع آیین‌نامه اجرایی خواهد بود که در کارگروهی متشکل از نمایندگان بنیاد، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، ستاد کل نیروهای مسلح با مسئولیت معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری حداکثر ظرف ۶ ماه تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران خواهد رسید. این نشان غیر از نشان‌های دولتی است که تحت آیین‌نامه مربوط اعطا می‌شوند.					
اقدامات قانونی انجام شده	تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۵) این قانون توسط هیئت‌وزیران در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۳ که طی نامه شماره ۱۲۵۵۳۲ مورخ ۱۴۰۱/۷/۱۷ توسط معاون اول رئیس‌جمهور ابلاغ شد.					
شاخص میزان خدمت	تعداد نشان ویژه اعطا شده به ایثارگران موضوع ماده (۶۵) این قانون.					
واحد سنجش	نفر					
دستگاه اجرایی مسئول	بنیاد شهید و امور ایثارگران					
تعداد کل افراد مشمول	-					
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	-					
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	<table border="1"> <tr><td>۱۳۹۶</td></tr> <tr><td>۱۳۹۷</td></tr> <tr><td>۱۳۹۸</td></tr> <tr><td>۱۳۹۹</td></tr> <tr><td>۱۴۰۰</td></tr> </table>	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰
۱۳۹۶						
۱۳۹۷						
۱۳۹۸						
۱۳۹۹						
۱۴۰۰						
درصد تحقق	%۰					
علت عدم تحقق	تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۵) این قانون با تأخیر ۱۰ ساله (این آیین‌نامه در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۳ هیئت‌وزیران به تصویب رسیده است).					
راهکارهای پیشنهادی	پیگیری لازم برای تحقق مفاد آیین‌نامه اجرایی ابلاغی ازسوی هیئت محترم وزیران.					

جدول ۵. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۶)
شماره تبصره	تبصره
موضوع	پرداخت ۱۰۰٪ هزینه شهریه کلیه دانشجویان موضوع این ماده توسط بنیاد براساس آیین نامه اجرایی
متن قانون	بنیاد موظف است نسبت به تأمین و پرداخت صددرصد (۱۰۰٪) هزینه شهریه کلیه دانشجویان شاهد (همسر و فرزندان شهدا)، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسر و فرزندان آنها و آزادگان و همسر و فرزندان آنان را که در مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی غیردولتی، پیام نور، شبانه دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و هر مؤسسه و دانشگاه آموزش عالی شهریه بگیر مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مشغول تحصیل می باشند، اقدام نماید. تبصره تعیین رشته های تحصیلی مورد نیاز، نوع، میزان و شرایط پرداخت هزینه شهریه دانشجویی به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط بنیاد و با همکاری وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
اقدامات قانونی انجام شده	۱- تصویب آیین نامه اجرایی ماده (۶۶) این قانون در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱/۲۵ هیئت وزیران ۲- پیش بینی اعتبار در بودجه مصوب سالانه بنیاد
شاخص میزان خدمت	۱) تصویب آیین نامه اجرایی ماده (۶۶) این قانون ۲) تعداد دانشجویان تحت پوشش تأمین و پرداخت شهریه توسط بنیاد
واحد سنجش	۱) آیین نامه اجرایی ۲) نفر / دانشجو
دستگاه اجرایی مسئول	بنیاد شهید و امور ایثارگران
تعداد کل افراد مشمول	تعداد تقاضا محور است (۶۱،۱۱۹ دانشجو تا پایان سال ۱۴۰۰)
عملکرد (تعداد کل خدمت گیرندگان)	به طور متوسط سالانه ۱۰۰،۰۳۴ نفر دانشجو از جامعه ایثارگران تحت پوشش برنامه تأمین و پرداخت شهریه دانشجویی بوده اند.
عملکرد (تعداد خدمت گیرندگان به تفکیک سال)	۱۳۹۶
	۱۳۹۷
	۱۳۹۸
	۱۳۹۹
	۱۴۰۰
درصد تحقق	۱۰۰٪
علت عدم تحقق	هرچند در حال حاضر اعتبارات لازم برای اجرای این بند پیش بینی شده، لکن به استناد گزارش رسمی بنیاد، منابع مالی لازم برای پرداخت دیون ایجاد شده در سال های گذشته در اعتبارات دانشگاه ها پیش بینی نشده است.
راهکارهای پیشنهادی	۱. حفظ و تقویت این برنامه مورد تأکید است. ۲. تأمین منابع مالی لازم و پیش بینی اعتبارات مورد نیاز برای اجرای مفاد مندرج در این حکم قانونی و پرداخت دیون مربوطه در قالب ردیف اعتباری بنیاد. ۳. بازنگری و اصلاح ماده (۶۶) از نظر الگوی توزیع منابع مالی و واگذاری آن به دستگاه های اجرایی ذی ربط.

۱. به موجب بند «ب» ماده (۹۰) قانون برنامه ششم توسعه «هزینه شهریه مشمولان ماده (۶۶) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در دانشگاه های پردیس بین الملل دانشگاه های دولتی یا غیردولتی حداکثر در سقف شهریه های دانشگاه آزاد اسلامی داخل کشور پرداخت می گردد».

جدول ۶. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۷)
شماره تبصره	تبصره‌های (۱) و (۲)
موضوع	۱. تأمین و پرداخت هزینه‌های خدمات آموزشی طرح شاهد در برنامه‌های آموزش عمومی و آموزش عالی، ۲. پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی به دانش‌آموزان و دانشجویان موضوع این ماده.
متن قانون	بنیاد موظف است نسبت به تأمین و پرداخت هزینه‌های خدمات آموزشی طرح شاهد در برنامه‌های آموزش عمومی و سایر برنامه‌های آموزش عالی از محل اعتباراتی که به همین منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود اقدام نماید. تبصره (۱) - بنیاد موظف است نسبت به پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی به دانش‌آموزان و دانشجویان شامل همسر و فرزندان شاهد، جانبازان بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، آزادگان و خانواده‌های آنان اقدام نماید. تبصره (۲) - آیین‌نامه اجرایی این ماده از سوی بنیاد و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور تهیه و به تصویب هیئت‌وزیران خواهد رسید.
اقدامات قانونی انجام‌شده	۱. تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۷) این قانون در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۷ هیئت‌وزیران، ۲. پیش‌بینی اعتبار در بودجه مصوب سالیانه بنیاد.
شاخص میزان خدمت	۱. تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۷) این قانون، ۲. تعداد دانش‌آموزان تحت پوشش خدمات آموزشی طرح شاهد، ۳. تعداد دانش‌آموزان تحت پوشش کمک‌هزینه تحصیلی، ۴. تعداد دانشجویان تحت پوشش کمک‌هزینه تحصیلی.
واحد سنجش	۱. آیین‌نامه اجرایی، ۲. نفر، ۳. نفر، ۴. نفر.
دستگاه اجرایی مسئول	بنیاد شهید و امور ایثارگران
تعداد کل افراد مشمول	تعداد تقاضامحور است (۱۳۱,۰۰۰ نفر دانشجو تا پایان سال ۱۴۰۰) و در هر سال تحصیلی تعداد ۲۶,۱۶۶ دانشجو از جامعه ایثارگری بهره‌مند شده‌اند.
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	۱۱۰,۰۰۰ نفر دانش‌آموز از جامعه ایثارگری به‌طور تقریبی در هر سال و طی دوره پنج‌ساله تحت پوشش خدمات آموزشی طرح شاهد بوده‌اند.
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	۱۳۹۶
	۵۴,۰۰۰
	۱۳۹۷
	۵۰,۰۰۰
	۱۳۹۸
۴۱,۸۳۰	
۱۳۹۹	
۴۶,۹۹۵	
۱۴۰۰	
۶۹,۷۸۹	
درصد تحقق	۱. ۴۹٪، ۲. ۵۵٪، ۳. آیین‌نامه اجرایی تصویب شده است (۱۰۰٪).
علت عدم تحقق	۱. با توجه به میزان اعتبارات مورد نیاز تأمین شده و پرداخت شهریه دانشجویان ضمن ایجاد دیون، تأمین اعتبار برای پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی به دانشجویان مذکور در اولویت نبوده است، ۲. شاخص میزان خدمت در زمینه کمک‌هزینه تحصیلی به دانش‌آموزان و دانشجویان مشمول (مطابق تبصره (۱)) مشخص نبوده و عملکردی نیز گزارش نشده است.
راهکارهای پیشنهادی	۱. چنانچه پرداخت شهریه دانشجویی را مترادف پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی بدانیم ضروری است کمک‌هزینه تحصیلی صرفاً برای دانشجویانی که در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می‌کنند پرداخت شود تا از تبعیض ایجاد شده بین دانشجویان در این خصوص جلوگیری شود، ۲. میزان پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی به دو قشر هدف شامل دانش‌آموزان و دانشجویان مشمول، الزاماً باید گزارش شود.

جدول ۷. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۸)
شماره تبصره	تبصره ماده (۶۸)
موضوع	تولید برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و هنری مرتبط با ایثار و شهادت و حمایت از هنرمندانی که در این زمینه فعالیت می‌نمایند.
متن قانون	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و دیگر دستگاه‌های اجرایی متولی امور فرهنگی کشور مشمول این قانون موظفند نسبت به تولید برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و هنری مرتبط با ایثار و شهادت اقدام و از هنرمندانی که در این زمینه فعالیت می‌کنند به خصوص هنرمندان ایثارگر حمایت نمایند. تبصره آیین‌نامه اجرایی و تعیین میزان تولیدات برنامه‌های مورد نظر توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صداوسیما با همکاری بنیاد حداکثر ظرف ۶ ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.
اقدامات قانونی انجام شده	۱. تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۸) این قانون توسط هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۵ ۲. پیش‌بینی اعتبار در بودجه مصوب سالیانه بنیاد.
شاخص میزان خدمت	۱. تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۸) این قانون،
	۲. تعداد فیلم‌های سینمایی تولید شده و پخش شده،
	۳. تعداد فیلم‌های تلویزیونی تولید شده و پخش شده،
	۴. تعداد برنامه‌های رادیویی تولید شده
	۵. تعداد تئاتر اجرا شده مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت
واحد سنجش	۱) آیین‌نامه اجرایی
	۲) تولید فیلم سینمایی
	۳) تولید فیلم تلویزیونی
	۴) تولید برنامه رادیویی
	۵) تولید برنامه نمایشی
دستگاه اجرایی مسئول	بنیاد شهید و امور ایثارگران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سازمان صدا و سیما
تعداد کل افراد مشمول	مخاطبین ذی‌ربط
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	۱- تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۸) این قانون انجام شده است (۱۰۰٪).
	۲- تولید فیلم سینمایی (عملکرد نامشخص)
	۳ و ۴- تولید برنامه رادیویی و تلویزیونی (۱۲۰۰ دقیقه در سال ۱۴۰۰)
	۵- تولید برنامه نمایشی (۳۷۸۰ دقیقه در سال ۱۴۰۰)
	۱- با توجه به داده و اطلاعات معاونت فرهنگی بنیاد، سالانه برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی مرتبط با فرهنگ ایثار و شهادت تولید می‌شود که در سال ۱۴۰۰، ۳۹٪ برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در حال پخش را شامل می‌شده است. (۱،۲۰۰ دقیقه در سال ۱۴۰۰)
۲- تولید ۳،۷۸۰ دقیقه از هنرهای نمایشی و ارائه آن به مخاطبین در سال ۱۴۰۰، به عبارتی ۸۴٪ از میزان هدف‌گذاری شده محقق شده است.	
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	۱۳۹۶
	۱۳۹۷
	۱۳۹۸
	۱۳۹۹
	۱۴۰۰
درصد تحقق	نامشخص
علت عدم تحقق	۱- عدم برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری متناسب با نیاز جامعه طی دوره ۵ ساله، تا از این طریق میزان عملکرد نسبت به هدف‌گذاری انجام شده مورد ارزیابی قرار گیرد.
	۲- علاوه بر کمیت، کیفیت برنامه‌های تولیدی مورد توجه قرار نگرفته و از مخاطبین نظرسنجی نشده و نتایج آن ارائه نگردیده است.
	۳- عدم تمرکز بر تولید فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی با توجه به حجم عظیم مخاطب و میزان تأثیرگذاری قابل توجه رسانه ملی و رسانه‌های اجتماعی در فرهنگ‌سازی ایثار و شهادت در جامعه.

ماده قانونی	(۶۸)
راهکارهای پیشنهادی	<p>بررسی آیین اجرایی تبصره ماده (۶۸) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۵ هیئت‌وزیران نشان‌می‌دهد که برخی کاستی‌ها در تعریف فرهنگ ایثار و ایثارگری وجود دارد که مانع از تطبیق آیین‌نامه مذکور با مقتضیات روز جامعه می‌باشد؛ از این رو درخصوص راهکارهای پیشنهادی اجرایی شدن تبصره ماه ۶۸ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، راهکارهای زیر پیشنهاد می‌گردد: (۱) ارائه تعاریفی به‌روز، کارآمد و متناسب از فرهنگ ایثار و ایثارگری که علاوه بر تعاریف گذشته، با عنایت به مقتضیات، نیازها و حساسیت‌های موجود کشور تنظیم شده و قابلیت بسط و تعمیم به واقعیات روز جامعه ایران را داشته باشد ضروری است. از این منظر، فرهنگ جهاد علاوه بر میدان نبرد سخت، در عرصه‌های متنوع جهاد تبیین، جنگ نرم، کاهش آسیب‌های اجتماعی، فرزندآوری و غیره نیز قابلیت تعمیم دارد. برای دستیابی به این تعاریف می‌توان از تجربه و دانش پژوهشگران زبده و صاحب آثار تحلیلی و عمیق در زمینه فرهنگ جهاد و ایثارگری بهره جست.</p> <p>(۲) ارائه شاخص‌هایی برای تعیین انواع صورتهای محتوایی و قالبی برای تهیه آثار هنری با موضوع ایثار و ایثارگری، ناظر بر تعاریف ارائه شده در بند فوق. این امر مستلزم حضور افکار هنری و آشنا به واقعیات جامعه است. صورتهای محتوایی، ناظر بر گروه‌های متنوع مخاطب و نیز مفاهیم موجود در فرهنگ مذکور است و قابلیت بسط دارد. صورتهای قالبی نیز ناظر بر انواع گوناگون فرم‌های تکنیکی تولید هنری است که بر اساس جذب بیشینه مخاطب می‌بایست مورد توجه قرار گیرد.</p> <p>(۳) تعیین راه‌کاری‌هایی برای بازخوردگیری جامع و سریع از مخاطبان درخصوص هر یک از صورتبندی‌های تعیین‌شده در بند فوق؛ با هدف رفع کاستی‌ها و روزآمد کردن محتوای دو بند فوق</p>

جدول ۸.۸. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۶۹)					
شماره تبصره	-					
موضوع	تشویق و حمایت از نخبگان و سرآمدان علمی، فرهنگی، ورزشی و هنری خانواده شاهد و ایثارگران براساس آیین‌نامه اجرایی.					
متن قانون	به‌منظور تشویق و حمایت از نخبگان و سرآمدان علمی، فرهنگی، ورزشی و هنری خانواده شاهد و ایثارگران برای حضور مؤثر در عرصه‌های ملی و بین‌المللی، بنیاد موظف است با هماهنگی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور ظرف ۶ ماه آیین‌نامه‌ای را در این خصوص تهیه و جهت تصویب به هیئت‌وزیران ارائه نماید.					
اقدامات قانونی انجام‌شده	تصویب آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۹) این قانون در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۰ کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک دفتر هیئت دولت به تصویب رسید.					
شاخص میزان خدمت	تعداد نخبگان علمی، فرهنگی، ورزشی و هنری مشمول مورد حمایت					
واحد سنجش	نفر					
دستگاه اجرایی مسئول	بنیاد شهید و امور ایثارگران					
تعداد کل افراد مشمول	-					
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	۹,۲۷۷					
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	<table border="1"> <tr><td>۱۳۹۶</td></tr> <tr><td>۱۳۹۷</td></tr> <tr><td>۱۳۹۸</td></tr> <tr><td>۱۳۹۹</td></tr> <tr><td>۱۴۰۰</td></tr> </table>	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰
۱۳۹۶						
۱۳۹۷						
۱۳۹۸						
۱۳۹۹						
۱۴۰۰						
درصد تحقق	طبق گزارش رسمی بنیاد پوشش کامل انجام شده است.					
علت عدم تحقق	-					
راهکارهای پیشنهادی	<p>۱. توجه به کیفیت برنامه‌های تشویقی و حمایتی بنیاد در این زمینه،</p> <p>۲. ارائه گزارش عملکرد سالیانه با شاخص‌های مشخص توسط بنیاد.</p>					

جدول ۹. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۷۰)	
شماره تبصره	تبصره (۱)؛ تبصره (۲)	
موضوع	اختصاص ۲۵٪ از سهمیه ورود به دانشگاه‌ها به مشمولان مذکور در این ماده و اختصاص ۵٪ دیگر از سهمیه ورود به دانشگاه‌ها به سایر ایثارگران مذکور در ماده (۷۰).	
متن قانون	وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی و دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۲) این قانون موظفند در اعطای سهمیه‌های ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بورس‌های تحصیلی داخل و خارج از کشور، فرصت‌های مطالعاتی و دوره‌های دکتری تخصصی بیست‌درصد (۲۰٪) از سهمیه را به همسر و فرزندان شاهد، جانبازان، آزادگان و همسر و فرزندان آزادگان و همسر و فرزندان جانبازان بالای بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) اختصاص دهند. ^۱ تبصره (۱) - کسب حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) حد نصاب شرایط علمی و امتیاز پذیرفته‌شدگان برای رشته‌ها و مقاطع تحصیلی الزامی می‌باشد. حد نصاب آخرین فرد پذیرفته شده برای وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری (۷۰٪) تعیین می‌شود. ^۲ تبصره (۲) - در صورتی که سهمیه بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) ایثارگران (مشمولین ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و اصلاح بعدی آن) تکمیل نگردد و پنج درصد (۵٪) سهمیه اختصاصی جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) همسران رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه، پاسخ‌گوی متقاضیان واجد شرایط نباشد، دولت مکلف است مانده ظرفیت خالی بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) ایثارگران را مازاد بر پنج درصد (۵٪) مذکور به جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵٪)، فرزندان و همسران رزمندگان با حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه که شرایط لازم را داشته باشند، اختصاص دهد.	
اقدامات قانونی انجام شده	-	
شاخص میزان خدمت	۱. تعداد ایثارگران استفاده‌کننده از سهمیه ورود به دانشگاه‌ها به نسبت کل ایثارگران مشمول، ۲. اعطای سهمیه بورس تحصیلی خارج از کشور، ۳. اعطای سهمیه بورس تحصیلی داخل کشور.	
واحد سنجش	۱. درصد، ۲. نفر، ۳. نفر.	
دستگاه اجرایی مسئول	۱. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۲. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۳. کلیه دستگاه‌های دولتی و غیردولتی، ۴. دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۲) این قانون.	
تعداد کل افراد مشمول	تعداد تقاضا محور است.	
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	-	
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	۱۳۹۶	
	۱۳۹۷	
	۱۳۹۸	
	۱۳۹۹	
	۱۴۰۰	
درصد تحقق	۱. ۹۸٪، ۲. ۵۰٪، ۳. ۵۰٪.	
	علت عدم تحقق	۱. بورسیه تحصیلی به خارج از کشور در سیاست‌گذاری و برنامه‌های آموزش عالی کشور نبوده است، ۲. اعطای بورسیه تحصیلی در داخل کشور مورد اجرا قرار نگرفته است.
	راهکارهای پیشنهادی	برنامه‌ریزی مناسب برای اجرای مطلوب ماده (۷۰) قانون با اصلاحات بعدی آن مورد انتظار است.

۱. به موجب بند «الف» ماده (۹۰) قانون برنامه ششم توسعه متن «سهمیه ورود با پنج درصد (۵٪) سهمیه اختصاصی برای جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان جانبازان زیر بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) و همسران و فرزندان رزمندگان، با حداقل ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه به سی درصد (۳۰٪) افزایش می‌یابد». در ماده (۷۰) اعمال و تبصره «۲» به آن اضافه شد.

۲. براساس ماده (۴۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ مجلس شورای اسلامی، بند «۲» تبصره «۱» (حدنصاب علمی) در ماده (۷۰) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران به شرح فوق اصلاح شد.

جدول ۱۰. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۷۱)										
شماره تبصره	تبصره (۱) و بند (ب) تبصره (۲)										
موضوع	کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و مراکز علمی موظفند ۲۰٪ اعضای هیئت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران موضوع این ماده تأمین و از ابتدا آنان را به صورت عضو هیئت علمی رسمی قطعی استخدام نمایند.										
متن قانون	<p>الف) تا پایان قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل ده درصد (۱۰٪) اعضای هیئت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه ایثارگران شامل رزمندگان با بیش از ۶ ماه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪)، آزادگان بالای سه سال اسارت، فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰٪)، فرزندان شهدا و فرزندان آزادگان با بیش از سه سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاه‌ها یا تبدیل وضعیت کارکنان غیرهیئت علمی تأمین و ابتدا آنان را به صورت عضو هیئت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسئولیت اجرای این حکم به طور مستقیم برعهده وزرا و رؤسای دستگاه‌های مذکور است، مقامات یاد شده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امتیازات این بند شامل اعضای هیئت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.</p> <p>تبصره (۱) - مشمولان این بند با سی و پنج سال خدمت و حداقل شصت و پنج سال سن بازنشسته می‌شوند.</p> <p>تبصره (۲) - در صورت تمایل فرد به بازنشستگی پس از اتمام سی سال خدمت و یا حداکثر شصت سال سن می‌تواند درخواست بازنشستگی نماید.</p> <p>حکم بند (پ) ماده (۹۰) این قانون در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه بر بند «الف» ماده (۷۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و اصلاحات بعدی و بر حکم ماده واحده قانون اصلاح حداکثر سن داوطلبان استخدام، مصوب ۱۳۷۱/۲/۲۲ حاکم است.</p> <p>شرایط جامعه ایثارگران موضوع بند «پ» ماده (۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به شرایط جامعه ایثارگران موضوع بند «پ» ماده (۹۰) قانون برنامه اصلاح می‌شود.^۱</p> <p>ب) پس از برنامه پنج ساله پنجم توسعه، دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به دستگاه‌ها و قوای سه‌گانه موظفند بیست درصد (۲۰٪) از سهمیه هیئت علمی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که توسط شورای عالی طرح و برنامه شاهد تهیه و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید به ایثارگران اختصاص دهند.</p>										
اقدامات قانونی انجام شده شاخص میزان خدمت	- تعداد ایثارگران موضوع ماده (۷۱) این قانون که به عنوان «عضو هیئت علمی دانشگاه» در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور جذب شده‌اند.										
واحد سنجش	نفر										
دستگاه اجرایی مسئول	دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی										
تعداد کل افراد مشمول	تعداد تقاضا محور است.										
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	تعداد ایثارگران جذب شده در هیئت علمی دانشگاه‌ها از ابتدای انقلاب اسلامی تاکنون ۳۴۱۷ نفر می‌باشند که طی دوره پنج ساله برنامه ششم توسعه ۴۱۰ نفر جذب شده‌اند.										
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	<table border="1"> <tr> <td>۱۳۹۶</td> <td>۲۶۱</td> </tr> <tr> <td>۱۳۹۷</td> <td>۳۱۷</td> </tr> <tr> <td>۱۳۹۸</td> <td>۶۸</td> </tr> <tr> <td>۱۳۹۹</td> <td>۷۵</td> </tr> <tr> <td>۱۴۰۰</td> <td>۷۵</td> </tr> </table>	۱۳۹۶	۲۶۱	۱۳۹۷	۳۱۷	۱۳۹۸	۶۸	۱۳۹۹	۷۵	۱۴۰۰	۷۵
۱۳۹۶	۲۶۱										
۱۳۹۷	۳۱۷										
۱۳۹۸	۶۸										
۱۳۹۹	۷۵										
۱۴۰۰	۷۵										
درصد تحقق	نامشخص										
علت عدم تحقق	<p>۱. در فرایند جذب، مصوبات هیئت عالی جذب اعضای هیئت علمی اجرا می‌شود،</p> <p>۲. به نظر می‌رسد هیئت عالی جذب اعضای هیئت علمی در اجرای مفاد این قانون با توجه به حساسیت‌های عمومی و با توجه به پیامدهای اجتماعی تبعیض در جامعه علمی کشور، عمل کرده است.</p>										
راهکارهای پیشنهادی	<p>۱. تأکید بیشتر بر احراز شرایط علمی و تخصصی در آزمون‌های استخدامی و عضویت در هیئت علمی دانشگاه‌ها برای تعدیل پیامد اجتماعی اختصاص سهمیه‌ها و امتیازات استخدامی و جذب اعضای هیئت علمی به ایثارگران.</p> <p>۲. شفاف‌سازی و ارائه گزارش مستمر از تعداد ایثارگران عضو هیئت علمی در دانشگاه‌های سراسر کشور به تفکیک سال و دانشگاه.</p>										

۱. به موجب بند «پ» ماده (۹۰) قانون برنامه ششم توسعه، این بند جایگزین متن قبلی بند «الف» ماده (۷۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران شد.

جدول ۱۱. فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت)

ماده قانونی	(۷۲)					
شماره تبصره	-					
موضوع	استفاده ایثارگران از امکانات فرهنگی، هنری، ورزشی و تفریحی دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون با ۵۰٪ تخفیف.					
متن قانون	با توجه به ضرورت حفظ نشاط و شادابی ایثارگران و خانواده‌های آنان، کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲) این قانون که دارای امکانات تفریحی فرهنگی، هنری و ورزشی می‌باشند با در نظر داشتن اصل عزت‌مندی، برای استفاده ایثارگران و خانواده آنان پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف در بهره‌مندی از این تسهیلات در نظر گیرند.					
اقدامات قانونی انجام‌شده	ابلاغ این قانون به دستگاه‌های موضوع ماده (۲).					
شاخص میزان خدمت	تعداد ایثارگرانی که با ۵۰٪ تخفیف از امکانات فرهنگی، هنری، ورزشی و تفریحی دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون استفاده کرده‌اند.					
واحد سنجش	نفر					
دستگاه اجرایی مسئول	دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون					
تعداد کل افراد مشمول	تعداد تقاضا محور است.					
عملکرد (تعداد کل خدمت‌گیرندگان)	۳۹۷،۷۱۰ (برآورد تعداد ایثارگران موضوع این ماده که با تخفیف ۵۰٪ از امکانات دستگاه‌های اجرایی استفاده نموده‌اند در طی دوره پنج‌ساله).					
عملکرد (تعداد خدمت‌گیرندگان به تفکیک سال)	<table border="1"> <tr><td>۱۳۹۶</td></tr> <tr><td>۱۳۹۷</td></tr> <tr><td>۱۳۹۸</td></tr> <tr><td>۱۳۹۹</td></tr> <tr><td>۱۴۰۰</td></tr> </table>	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰
۱۳۹۶						
۱۳۹۷						
۱۳۹۸						
۱۳۹۹						
۱۴۰۰						
درصد تحقق	نامشخص					
علت عدم تحقق	واگذاری مراکز ورزشی، تفریحی، هنری و فرهنگی به بخش خصوصی، ارائه تسهیلات مذکور برای جامعه هدف را به‌طور قابل‌توجهی محدود کرده است.					
راهکارهای پیشنهادی	<p>۱. ضرورت توجه به نیازهای فرهنگی، ورزشی و تفریحی و هنری جامعه ایثارگران در راستای ارتقای سطح سلامت فردی و اجتماعی ایشان، تقویت و افزایش مشوق‌های مادی و معنوی برای ارائه خدمات مذکور به ایثارگران از سوی تمام دستگاه‌های اجرایی و سایر دستگاه‌های غیردولتی و بخش‌های خصوصی مورد تأکید است.</p> <p>۲. شناسایی و معرفی ظرفیت‌های فرهنگی، ورزشی، تفریحی و هنری دستگاه‌ها به جامعه ایثارگران کشور.</p> <p>۳. انعقاد تفاهم‌نامه‌های مشترک با دستگاه‌های اجرایی برای بهره‌گیری جامعه ایثارگران از ظرفیت‌های فرهنگی، ورزشی، هنری و تفریحی این دستگاه‌ها.</p>					

۳. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

در حالی که بیش از سه دهه از پایان جنگ تحمیلی می‌گذرد، کماکان آثار تلفات و خسارات این جنگ بر پیکر جامعه ایرانی وجود دارد. از جمله مهم‌ترین این آثار، حدود ۹۰۰ هزار شهید، جانباز و آزاده است که با احتساب بُعد خانوار آنان، جمعیتی بالغ بر سه میلیون نفر را به شکل مستقیم با تبعات جسمی، مالی و روحی جنگ درگیر کرده است. مهم‌ترین ارزشی که این قشر سه میلیون نفری، علی‌رغم تحمل مرارت‌های فراوان، در طی این سال‌ها برای جامعه ایرانی به ارمغان آورده و پاسدار آن بوده، ارزش ایثار، مقاومت و دفاع از تمامیت وطن اسلامی است. به منظور پاسداشت و تکریم این قشر، به‌عنوان پرچم‌داران فرهنگ ایثار و شهادت، قوانین و ساختارهای متعددی در طی سالیان گذشته مصوب شده است. یکی از مهم‌ترین این قوانین، که در واقع پس از سیاست‌های کلی ایثار و شهادت، مهم‌ترین سند بالادستی تبیین حقوق و جایگاه جامعه ایثارگری بوده، قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران است. در حالی که بیش از ۱۰ سال از تصویب این قانون می‌گذرد، تاکنون ارزیابی دقیقی از وضعیت اجرایی شدن احکام این قانون صورت‌نپذیرفته است. گزارش حاضر در واقع چهارمین گام از طرح پژوهشی بررسی میزان عملیاتی شدن قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران است که بر احکام فصل هفتم قانون (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت) متمرکز شده است و تلاش کرده میزان اجرای این احکام توسط دستگاه‌های موضوعه را در طی سالیان اجرای قانون برنامه ششم توسعه (۱۳۹۶-۱۴۰۰) ارزیابی کند. بررسی‌های این پژوهش نشان داد که:

۱- در حوزه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و ارائه خدمات فرهنگی، هنری، تفریحی و ورزشی به جامعه ایثارگران کشور اقدامات مؤثری به شرح ذیل صورت‌پذیرفته است: «ارائه تسهیلات آموزشی برای انتقال دانشجویان ایثارگر به محل سکونت خانواده آنان»، «تشکیل شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت»، «تأمین و پرداخت هزینه شهریه کلیه دانشجویان مشمول» و «حفظ و نگهداری اصل آثار و اسناد فرهنگی، هنری، تاریخی و علمی مکتوب و غیرمکتوب شهدا و ایثارگران»، «تأمین و پرداخت هزینه‌های خدمات آموزشی و فرهنگی طرح شاهد در برنامه‌های آموزش عمومی و آموزش عالی»، «تولید برنامه‌های رادیویی، تلویزیونی و

نمایشی مرتبط با ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت، تشویق و حمایت از نخبگان و سرآمدان علمی، فرهنگی، هنری و ورزشی از جامعه ایثارگران مشمول»، «اختصاص ۲۵٪ از سهمیه ورود به دانشگاه‌ها به مشمولان مذکور در ماده (۷۰) این قانون و اختصاص ۵٪ دیگر از سهمیه ورود به دانشگاه‌ها به سایر ایثارگران مذکور در ماده (۷۰) این قانون» و نیز «استفاده ایثارگران از امکانات فرهنگی، هنری، ورزشی و تفریحی دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون با (۵۰٪) تخفیف». با وجود این، اما در راستای اجرای احکام این فصل چالش‌هایی نیز به شرح ذیل قابل ذکر است: «عدم تأمین بخشی از اعتبارات مورد نیاز برای اجرای مفاد این فصل»، «عدم انجام نظرسنجی در خصوص کیفیت برنامه‌های رادیویی، تلویزیونی و هنری ارائه شده به‌منظور تکریم و پاسداشت ارزش‌های ایثار و جهاد»، «عدم ارائه گزارش عملکرد به تفکیک شاخص‌های مشخص و به تفکیک مشمولان و نوع خدمات از سوی دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون و بنیاد»، «عدم تشکیل جلسات شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت» و «تأخیر طولانی مدت در تصویب برخی از آیین‌نامه‌ها».

۲- بر این اساس و پس از بررسی‌های انجام‌شده در این گزارش پیشنهاد می‌شود در راستای تحقق بهتر احکام این فصل، موارد به شرح ذیل مورد تأکید قرار گیرد: «استفاده از ظرفیت‌های قانونی «شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت» و تهیه و تدوین دستورالعمل اجرایی لازم از سوی دبیرخانه شورای عالی مذکور و تصویب و ابلاغ آن توسط ریاست محترم جمهور برای اجرا توسط بنیاد»، «هدف‌گذاری متناسب با نیاز جامعه هدف و تأمین منابع مالی برای اجرایی شدن پروژه‌های فرهنگی و هنری مربوط به ایثار و شهادت»، «توجه به کیفیت و اثربخشی برنامه‌های رادیویی، تلویزیونی، سینمایی، هنری و نمایشی مرتبط با ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت»، «توجه به کیفیت و اثربخشی برنامه‌های تشویقی و حمایتی مربوط به نخبگان و سرآمدان علمی، فرهنگی و ورزشی جامعه ایثارگران مشمول» و «تأکید بیشتر بر احراز شرایط علمی و تخصصی در آزمون‌های استخدامی و عضویت در هیئت علمی دانشگاه‌ها برای تعدیل پیامد اجتماعی اختصاص سهمیه‌ها و امتیازات استخدامی».

۱. سیاست‌های کلی «ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار و جهاد و سامان‌دهی امور ایثارگران»، ابلاغیه ۱۳۸۹/۱۱/۲۹.
۲. قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۹۶/۱/۱۶.
۳. قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵.
۴. قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۲۷.
۵. قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۲۰.
۶. قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، مصوب ۱۳۹۱.
۷. قانون اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی، مصوب ۱۳۷۷.
۸. گزارش بنیاد شهید و امور ایثارگران، ۱۴۰۰.
۹. سند تحول دولت مردمی، بخشنامه شماره ۱۵۸۴۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۸ رئیس‌جمهور.
۱۰. بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی در یک نگاه، تهران، ۱۳۷۶، ش الف.
۱۱. قوانین و مقررات کاربردی خانواده بزرگ ایثارگران، تهران، نشر شاهد، ۱۴۰۱.

گزیده سیاستی

این گزارش با بررسی هدفگذاری‌های متناسب با نیاز جامعه و پیش‌بینی منابع مالی برای اجرایی‌شدن پروژه‌های فرهنگی و هنری مربوط به ایثار و شهادت، به بررسی احکام فصل هفتم (امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت) قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران می‌پردازد.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc@majles.ir